

Aan alle advocaten in het arrondissement Noord-Nederland

Per e-mail verzonden

Groningen, 3 juni 2026

Betreft: o.a. oproep aan slachtofferadvocaten, bereikbaarheid orbureau in zomer, gebruik van AI

Geachte collega's,

Graag vraag ik uw aandacht voor het volgende:

Oproep slachtofferadvocaten

De Raad van de Orde Noord-Nederland heeft besloten een commissie slachtofferadvocaten in te stellen en is voor deze commissie op zoek naar leden.

Vanuit de rechtbank en het Openbaar Ministerie worden met enige regelmaat bij de commissie strafrecht punten onder de aandacht gebracht die (ook) slachtofferadvocaten betreffen. Het is belangrijk dat de slachtofferadvocaten zich kunnen wenden tot vertegenwoordigers van de balie wanneer zij knelpunten in het werkproces ervaren. Diverse slachtofferadvocaten hebben aangegeven dat zij behoefte hebben aan een gekanaliseerd overleg met de ketenpartners. Vandaar het besluit. De commissie zal vallen onder verantwoordelijkheid van de portefeuillehouders strafrecht, maar zal bemand worden door eigen commissieleden.

De commissie zou moeten bestaan uit drie leden (waarbij iedere provincie door een lid vertegenwoordigd is). Naar verwachting zullen deze leden in ieder geval tweemaal per jaar vergaderen en tweemaal per jaar kunnen zij een overleg met de rechtbank en het Openbaar Ministerie bijwonen.

Als u interesse heeft om zitting te nemen in deze commissie, vragen wij uw interesse kenbaar te maken, **uiterlijk 1 juli 2026**, via fauser@mk27.nl. De aanmeldingen zullen aan de Raad worden voorgelegd, die de commissieleden zal benoemen.

Met vriendelijke groet,

Daniëla Jakobs en Hanneke Fauser
Portefeuillehouders strafrecht

Herinnering - Save the date: 17 september 2026 – Professionele ontmoeting handelsrecht

Op **donderdagmiddag 17 september a.s.** vindt er weer een professionele ontmoeting plaats tussen rechters, gerechtsjuristen en advocaten die werkzaam zijn op het gebied van het civiele recht. De bijeenkomst wordt in Drachten gehouden en heeft als onderwerp: "bewijsvoering in civiele zaken" waarbij bijzondere aandacht zal zijn voor het nieuwe bewijsrecht. De spreker voor de middag is mr. Ruth de Bock (Advocaat-generaal bij de Hoge Raad).

Nadere informatie volgt.

Herinnering - Save the date: 8 december 2026 – Vakconferentie (v/h Biënnale)

Op dinsdag 8 december 2026 organiseren de rechtbank Noord-Nederland, het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, het Openbaar Ministerie Noord-Nederland en de Orde van Advocaten Noord-Nederland een vakconferentie bedoeld voor rechters, raadsheren, officieren van justitie en advocaten in het arrondissement Noord-Nederland.

De vakconferentie is de opvolger van de Biënnale en heeft dit jaar als thema "Weerbaarheid".

Nadere informatie volgt.

**Van de Landelijke Organisatie Toezicht Advocatuur (LOTA):
Gebruik van AI in de advocatuur - aandachtspunten voor de praktijk**

Uit signalen die dekens ontvangen, komt een beeld naar voren dat binnen de advocatuur in toenemende mate gebruik wordt gemaakt van AI-toepassingen op een wijze die niet altijd in overeenstemming is met de professionele standaarden. Er zijn concrete gevallen bekend waarin advocaten AI onverantwoord hebben gebruikt in gerechtelijke procedures. Rechters signaleren processtukken met niet-bestaande jurisprudentie en fictieve ECLI-nummers. Dit ondermijnt het vertrouwen in de advocatuur en raakt direct aan de professionele verantwoordelijkheid van de advocaat. AI is hooguit een hulpmiddel. De advocaat blijft altijd volledig eindverantwoordelijk voor de inhoud van processtukken en adviezen en kan die verantwoordelijkheid niet (gedeeltelijk) afwentelen op AI.

Het ongecontroleerd overnemen van AI-output in processtukken is onverenigbaar met een zorgvuldige beroepsuitoefening en kan:

- cliëntbelangen schaden;
- de wederpartij onnodig op kosten jagen;
- de rechtspraak belasten en het aanzien van de advocatuur schaden.

De dekens houden hier actief en nadrukkelijk toezicht op en zullen bij signalen van onzorgvuldig of onprofessioneel AI-gebruik tuchtrechtelijk optreden.

De NOvA benadrukt dat AI-gebruik uitsluitend verantwoord is voor zover dit plaatsvindt binnen de kernwaarden van de advocatuur, waaronder deskundigheid, onafhankelijkheid en integriteit.

Voor de praktijk betekent dit onder meer:

- Controleer altijd zelfstandig en volledig citaten, jurisprudentie en feiten vóór gebruik in adviezen en processtukken;
- Gebruik AI uitsluitend als ondersteunend hulpmiddel niet als een vervanging van een juridisch oordeel of analyse;
- Bescherm vertrouwelijke cliëntinformatie en wees alert op datagebruik en mogelijke opslag of hergebruik door AI-systemen.
- Wees terughoudend met het verwerken van cliëntgegevens in publieke of niet-gecontroleerde AI-tools.

Voor de aanbevelingen vanuit de NOvA, zie [hier](#)

Van de Landelijke Organisatie Toezicht Advocatuur (LOTA) - samen sterker in een veranderend landschap

Het toezicht op de advocatuur staat niet stil. In het Jaarverslag 2025 blikken we terug op een jaar waarin samenwerking met 29 ketenpartners, innovatie (zoals AI en onderwerpgericht toezicht) en nabijheid centraal stonden.

Met 21% meer signalen en een groei in klachten en adviesvragen, toont het jaarverslag hoe we toezicht preventief en repressief vormgeven – van strafrecht tot familierecht.

Voorzitter van het dekenberaad Frédérique ten Berge benadrukt: "*De kracht ligt in de balans tussen landelijke afstemming en decentrale verankering.*" Een toekomstbestendig toezicht, met oog voor samenwerking, modernisering en menselijke maat.

Benieuwd naar de ontwikkelingen? Lees het nieuwsbericht en jaarverslag [hier](#).

Bericht van de Baliecommissie Handelsrecht

Op maandag 18 mei 2026 vond het balie-rechtbank overleg met de Baliecommissie Handelsrecht plaats. Bijgaand treft u de notulen van dit overleg aan (**Bijlage 1**).

Telefonische bereikbaarheid bureau van de orde Noord-Nederland in de zomermaanden

In de periode juni t/m augustus 2026 is het bureau van de orde Noord-Nederland van maandag t/m vrijdag van 8:30 tot 13:00 uur telefonisch bereikbaar op nummer 050 – 21 11 980.

De mail wordt via info@advocatenorde-noord.nl dagelijks gelezen.

Advocaten die melding willen doen van een (be)dreiging of zich bedreigd voelen, kunnen contact opnemen met de deken of met de noodtelefoon van de NOvA.

De deken Noord-Nederland is tijdens kantooruren bereikbaar via T. 050 - 21 11 980 en in een **noodsituatie** buiten kantooruren via het noodtelefoonnummer voor advocaten – zie [besloten deel](#). Het daar vermelde noodnummer mag **niet** worden gedeeld met niet-advocaten of andere derden.

Lukt het niet om dan in contact te komen met de deken, bel dan de noodtelefoon van de NOVA. De noodtelefoon is 7 dagen per week, 24 uur per dag bereikbaar op het nummer: 06 - 361 132 51.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink on a light gray background. The signature is cursive and appears to read 'Eef van de Wiel'. There is a horizontal line underneath the signature.

Eef van de Wiel, deken

ORDE VAN ADVOCATEN

NOORD-NEDERLAND

Bijlage 1

Notulen : Overleg Handelscommissie Balie – RNN
Datum : maandag 18 mei 2026
Locatie : Rechtbank Noord-Nederland, locatie Groningen

Aanwezig:

Namens de Balie: R.P. van Boven, R. Klarus, D. Maat en M. Walvius;

Namens de Rechtbank: S.B. van Baalen, J. Biesma (voorzitter), C.S. Huizinga en C. van den Dool (verslag)

Met kennisgeving afwezig: J.L. de Hoop en W. Mollema (beiden namens de Balie)

Nr.	Onderwerpen	Actiepunten
1.	<u>Opening, welkom, vaststelling agenda</u>	
2.	<p><u>Punten rechtbank</u></p> <p>1. Nazending originele stukken vereist</p> <p>De rechtbank benadrukt dat het van groot belang is dat de rechters vóór de zitting over de definitieve stukken beschikken (dit speelt vooral in kort geding). Het komt voor dat de betekende dagvaarding vlak voor de zitting nog niet binnen is terwijl het van het concept ervan afwijkt. Dit komt de balie niet bekend voor, maar men neemt hier nota van. De rechtbank suggereert voor het geval de dagvaarding nog bij de deurwaarder ligt, de correcte versie alvast in te brengen en het origineel ter zitting te overhandigen.</p> <p>2. Limitering omvang processtukken, eerste ervaringen</p> <p>De rechtbank hanteert in het procesreglement een richtlijn van maximaal 25 pagina's per processtuk. De rechters zijn benieuwd naar de ervaringen binnen de advocatuur. Vanuit de balie heeft men niet de ervaring dat stukken veelvuldig worden geweigerd door de rechtbank. Men geeft aan dat 25 pagina's voor een processtuk doorgaans ook wel voldoende is. Als het bij uitzondering meer wordt, geeft men dit in de inleiding van de dagvaarding meestal aan.</p> <p>De rechters merken dat regelmatig meer pagina's worden ingediend. Het is goed dat advocaten zich bewust zijn van deze regel. Dat kan door het processtuk terug te sturen, of doordat de andere advocaat het aan de orde stelt. De rechtbank gaat er terughoudend mee om want het speelveld ligt bij de advocatuur.</p> <p>3. Indienen producties: tijdig + toelichting</p> <p>Vanuit de balie brengt men in dat er verschillend wordt omgaan met het al dan niet toelaten van buiten de termijn ingediende stukken. Sommige rechters houden zich strikt aan het procesreglement, anderen gaat er pragmatisch mee om. De advocatuur ervaart dit als ongelijk, vooral als te laat ingediende producties van de wederpartij worden toegelaten terwijl zij zelf bij hun cliënt hebben aangedrongen op tijdige indiening of te laat door hun cliënt geleverde stukken niet hebben ingebracht. De rechters herkennen dit. Er is een spanningsveld tussen waarheidsvinding en pragmatisme enerzijds en handhaving van het procesreglement en een eerlijk proces anderzijds. Dit ligt wel in het rechterlijk domein en dat maakt het lastig om een uniforme lijn te trekken. De rechtbank zegt toe dit intern aan de orde te stellen en tot een richtlijn proberen te komen. Uitgangspunt moet zijn dat het procesreglement gevolgd wordt, tenzij sprake is van wederzijdse instemming, overmacht of wanneer sprake is van (bewuste) proces tactiek door de andere partij. Bij uniformering moet wel rekening worden gehouden met landelijke afspraken.</p>	<p>Balie: - doorgeven van het verzoek om originele stukken na te sturen zodat de rechter de correcte versie heeft</p> <p>Rechtbank: - het Managementteam (hierna: MT) vragen om de uniformiteit te bevorderen door een richtlijn op te stellen over het toelaten van buiten de termijn ingediende stukken</p>

<p>4.</p>	<p>Punten balie</p> <p>5. Letselschadezaken</p> <p>In de agenda is een opmerking geplaatst van een advocaat over de termijn van tien dagen voorafgaand aan de zitting voor het indienen van een verweerschrift. Die termijn wordt vooral bij letselschadezaken als krap ervaren. Besproken wordt dat dit ook bij andere verzoekschriften kan spelen en dat op grond van het procesreglement bovendien ook pas ter zitting verweer gevoerd kan worden zodat er dan zelfs helemaal geen voorbereidingstijd is. Daarnaast biedt artikel 1.6.4. van het procesreglement over verzoekschriftprocedures de optie om omvangrijke stukken die zonder noodzaak op of vlak voor de in artikel 87 lid 6 Rv genoemde termijn worden overgelegd, als in strijd met de goede procesorde buiten beschouwing te laten.</p> <p>6. Positionering getuigen in de rechtszaal</p> <p>Door de inrichting van de zittingszalen komt het voor dat getuigen tijdens het verhoor al dan niet non-verbaal met de advocaten communiceren. Binnen de advocatuur wordt dit als ongewenst ervaren. De rechters kunnen zich hier wel wat bij voorstellen en zullen terugkoppelen dat de stoel van de getuige iets naar voren wordt geplaatst tijdens het getuigenverhoor.</p> <p>Buiten de agenda om wordt vanuit de rechtbank de suggestie gedaan aan de advocatuur om met de wederpartij van tevoren af te spreken om alle (tegen) getuigen op één dag te laten horen mits er sprake is van maximaal 5 getuigen op een dag</p> <p>7. Mailnotificaties</p> <p>Momenteel bevatten mailnotificaties van de griffie geen namen van partijen vanwege privacyregels. Advocaten ervaren dit als onpraktisch, omdat zij dan niet direct weten over welke zaak het bericht gaat. De rechtbank heeft navraag gedaan: het heeft te maken met de privacy. Er zijn landelijke richtlijnen waar niet zomaar van kan worden afgeweken.</p> <p>8. Digitale dossier</p> <p>Naar aanleiding van de opmerking dat in het digitale dossier niet zichtbaar wordt welk bericht nog ongelezen is, oppert men een landelijke ICT-commissie of ICT-loket in te stellen. Het ligt in de lijn der verwachting dat hier de komende tijd nog meer vragen over zullen komen die in het rechtbank-balie-overleg niet beantwoord kunnen worden. Met dit soort vragen zouden advocaten ergens binnen de rechtspraak terecht moeten kunnen. Aan de andere kant is het ook handig als binnen de balie de vragen gebundeld kunnen worden.</p>	<p>Balie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doorgeven dat advocaten niet te lang wachten met het indienen van omvangrijke stukken en dat er een kans bestaat dat stukken worden geweigerd indien deze zonder noodzaak op het allerlaatste moment worden ingediend - indien nodig de rechter verzoeken artikel 1.6.4. toe te passen. <p>Rechtbank:</p> <ul style="list-style-type: none"> - terugkoppelen dat de positionering van de getuigen zo wordt aangepast dat zij niet met de eigen advocaten kunnen communiceren. <p>Balie</p> <ul style="list-style-type: none"> - nagaan of binnen de orde een ICT-commissie kan worden opgericht - uitvragen naar ICT-problemen digitaal systeem rechtbank <p>Rechtbank</p> <ul style="list-style-type: none"> - het MT voorstellen om een contactpersoon aan te wijzen voor ICT-gerelateerde vragen.
-----------	--	---

	<p>9. Conclusie van antwoord in reconventie</p> <p>Dit punt is aangedragen omdat in Assen nog een periode de termijn van tien dagen is gehanteerd terwijl in Groningen en Leeuwarden de nieuwe termijn van zes weken werd gehanteerd. Vanuit de locatie Assen wordt aangegeven dat het inmiddels is aangepast: ook in Assen is bij handel de termijn voor het indienen van een conclusie van antwoord in reconventie aangepast naar zes weken. Het is niet zeker of dit voor de afdeling kanton ook geregeld is. Voor partijen zonder procesgemachtigde wordt dit minder streng gehandhaafd.</p> <p>10. Kort geding</p> <p>Het is (nog) niet verplicht om digitaal te procederen en omdat een gedaagde in kort geding ook in persoon kan verschijnen, komt het voor dat een eiser digitaal procedeert en de gedaagde niet. Er is dus een hybride situatie. Dit kan voor verwarring zorgen en een gedaagde moet wel geïnformeerd worden dat de eiser digitaal procedeert en hoe hij toegang tot de stukken kan krijgen. De werkwijze is dat een brief met de datum van de zitting en informatie over het digitaal procederen moet worden betekend met de dagvaarding. Het lijkt erop dat op locatie Assen niet voldoende wordt gecontroleerd of deze informatiebrief wel is mee betekend, anders dan in Groningen en Leeuwarden. Hierop wordt actie ondernomen.</p> <p>11. Communicatie over tijdstip vonnis</p> <p>Vanuit de balie wordt toegelicht dat cliënten verwachtingen ontlenen aan de uitspraakdatum die de rechter op de zitting noemt. Ook al leggen de advocaten uit dat er een grote kans is dat het vonnis later komt, rechtzoekenden blijven dan na het verstrijken van die datum bellen met de vraag waar het vonnis blijft. De rechters hebben hier begrip voor en zullen intern terugkoppelen hier alert op te zijn en dat het beter is wat meer slagen om de arm te houden, bijvoorbeeld door te zeggen dat het streven is om vonnis over 6 weken te wijzen, zonder een exacte datum te noemen.</p> <p>Terzijde bespreken we hoe het mondeling vonnis wordt ervaren. Afsproken wordt dat de baliecommissie navraag gaat doen bij de leden van de balie en dat dit onderwerp voor de volgende vergadering zal worden geagendeerd.</p>	<p>Rechtbank: - bij het MT in Assen navragen of de termijn van zes weken ook bij kantonzaken wordt gehandhaafd.</p> <p>Rechtbank: - bij het MT Assen navragen waarom niet hetzelfde beleid wordt gehanteerd</p> <p>Rechtbank: - intern bespreken om geen concrete uitspraakdatum te noemen maar bijvoorbeeld alleen dat de termijn in beginsel zes weken is. - voor volgende keer agenderen wat de ervaringen zijn met het mondeling vonnis.</p> <p>Balie - uitvraag doen naar ervaringen mondeling vonnis.</p>
4.	<p>Rondvraag en sluiting</p> <p>Rechters merken dat ze soms pas vlak voor een zitting horen dat een dagvaarding is ingetrokken of een schikking is bereikt. Ze begrijpen dat een zaak vaak pas vlak voor de zitting "vloeibaar" wordt maar het kost onnodige voorbereidingstijd. Daarom doen ze het vriendelijke verzoek terstond te melden dat een zaak wordt ingetrokken. Een suggestie is om het ook te laten weten dat er (weer) onderhandeld wordt.</p> <p>Het komt steeds vaker voor dat voorafgaand aan de zitting een discussie wordt geopend over processuele aspecten, zoals de verlengde spreektijd of bezwaren tegen een ingediend stuk. Oneerbiedig aangeduid aan als "pre-processuele prietpraat". Dit kost de rechters veel tijd en is inefficiënt en ook zinloos want de rechter bespreekt het toch pas op de zitting. Het verzoek aan de advocaten is om hiermee te wachten tot de</p>	

	<p>mondelijke behandeling tenzij het gaat om zeer essentiële zaken die geen uitstel kunnen dulden</p> <p>Op 17 september 2027 is er weer een professionele ontmoeting met als thema bewijsrecht. Spreker is mr. De Bock (Advocaat-Generaal bij de Hoge Raad). Onderwerpen of stellingen in relatie tot het thema zijn vanuit RNN welkom bij mr. Van Gessel en vanuit de balie welkom bij mr. Van Boven. Een suggestie is alvast het onderwerp voorlopige bewijsverrichtingen.</p>	
--	---	--